

1897-05-04

OPHAVSPERSON/NØGLEPERSON

Carl Jacobsen

FAKTA

Dokumenttype:
Avisartikel

Sprog:
Dansk

Generel kommentar:
Stubbekøbing Avis 1897-05-04

Afsendersted:
København

Arkivplacering:
Mediastream

Emneord:
åbningstale, Ny Carlsberg Glyptotek

DOKUMENTINDHOLD

Stubbekøbing Avis. Reportage fra Glyptotekets åbning 1. maj 1897 med gengivelse af Carl Jacobsens åbningstale.

TRANSSKRIFTION

Stubbekjøbing Avis tirsdag 4. maj 1897

Glyptoteket

København, den 1 ste Maj.

I Dag indviedes Glyptoteket, og samtidig aabnedes den internationale Kunstudstilling.

Indvielsen overværedes af Kongefamilien, Repræsentanter for Rigsdagen, for Byens Raad, for Kunst og Litteratur, Haandværk og Industri, Faders Penge og den syvende Stormagt..

Højtideligheden begyndte med en lidt prosaisk Kantate af Alfred Ipsen. Saa traadte Brygger Jacobsen frem paa Talerstolen, myndig, djærv og selvsikker. Man kan være mere eller mindre begejstret for den myndige Maade hvorpaa Brygger Jacobsen ynder at optræde, men man kan ikke nægte: I Dag klædte den ham. Man følte at en Man der har skænket sin By og sit Land en saa kongelig Gave, som han har gjort, har Lov til at være stolt af sit Værk, og han talte saa frit fra Leveren, var saa fri for alt Snobberi, at det var en Lyst.

Først en Tak til det høje – sagde han – fordi denne Gærning, hvorpaa mange har sat deres bedste Kræfter ind, er ført til Ende.

Det var egentlig et Tilfælde, at Glyptoteket blev til.

I Halvfjerdserne begyndte jeg at købe Malerier, men jeg maa ærligt indrømme at jeg købte dem for at smykke mit Hjem med dem. Saa fik jeg mig ogsaa tre større Billedhuggerarbejder, - og jeg fik da lavet en lille Vinterhave, for at Statuerne kunde komme til deres Ret.

Denne Vinterhave kom afdøde Billedhugger Malthes en Dag ind i. Samme Malthes, der er Fader til vore Provinsmusæer undtagen det i Aarhus, var ikke nogen stor Billedhugger, men hans Kunstbegejstring var ren og ægte.

Da han nu saa Vinterhaven med de tre Statuer, udbrød han: Nej, her har De jo en dejlig Plads til Billedhuggerarbejder. Vil De ikke laane Bissens Statuer.

Lige straks syntes jeg jo nok at det var et lidt dristigt Indfald, men da Malthes fortalte mig at blandt Statuerne var Anders Sandø Ørsted, som jeg stedse havde været meget begejstret for, slog jeg til. Den kunde jeg ikke staa for.

En skøn Dag kom der saa et større Vogntog op ad Valby Bakke. Paa den forreste Vogn sad ved Siden af Kusken den fornøjede Malthe med sin bredskyggede Kunstnerhat.

Og bag ham tronede Anders Sandøe Ørsted, som endelig var sluppen op i Guds klare Dag igen. Denne Statue var bleven til i Trediveerne, da Ørsted stod som en af vort Lands mest frisindede Mænd.

Men da Ørsted i Halvtredserne svingede over til Reaktionen, blev Bissen, der var frisindet Mand, saa forbitret, at han vilde slaa sit eget Værk i Stykker. Til alt Held bad Malthe saa længe for Statuen, at den blev skaanet, men kun paa den Betingelse, at den skulde indespærres i en mørk Kælder.

Nu kom Malthe kørende med Statuen, paa hvilken de mange Aars Støv havde leiret sig tykt og tæt. Og bag efter fulgte Vogn efter Vogn. Det var et helt "erobret Korinth".

Og saaledes blev Vinterhaven fyldt med Statuer i Stedet for grønne Planter, og den første Grundsten for Glyptoteket lagt.

Saa var det, at jeg besøgte Pariserudstillingen i 1878. Det stod klart for mig, at den franske Kunst da var naaet sit Toppunkt. Der var en saadan Samling geniale Kunstnere at man maatte søge helt tilbage til Antikens eller Renæssancens Dage for at finde Mage dertil. Jeg besluttede da at sikre mig en Del af disse Kunstneres betydeligste Arbejder, mens det var Tid. Og det lykkedes mig. Jeg tør paastaa, at der ikke noget Sted i Verden, end ikke i selveste Luxembourg, findes en saa smuk Samling af disse Mestres Kunst.

Man har mangen Gang gjort mig det Spørgsmaal, hvorfor jeg valgte Navnet Glyptotek. Jeg valgte det med veberaad Hu. Jeg vilde nemlig sætte mig selv et højt Maal. Det skulde ikke være et almindeligt Musæum, jeg vilde bygge. Jeg vilde rejse et Skønhedstempel, hvor Kunsten kunne tale til alle.

Se, Kunstværker er som Ædelstene. Disse skal ikke lukkes ned i Skuffer med Numer, de kommer først til deres Ret, naar de blinker i Kongens Krone eller paa en smuk Kvindes Hals. Saaledes bør Kunstværker ogsaa have deres Festrøm, hvor de virker direkte paa Tilskueren, uden at denne behøver at ty til Katalogers Lovprisninger.

Jeg skal ikke her staa og rose Arkitekten. Det er unødvendigt. Hans Værk vil vække Skønhedsglæde baade hos Omverdenen og hos Efterverdenen. Brygger Jacobsen sluttede derefter med et Par Ord om den internationale Kunststudstilling, som han haabede maatte blive efterfulgt af en skandinavisk, og med en Tak til alle, der havde vist Glyptoteket Velvillie

under dets Tilblivelse.

Saa sang man Kantatens sidste Vers, og Gæsterne tog Glyptoteket og Kunstudstillingen i Øjesyn.

Der var vistnok enkelte Pedanter, som fandt, at denne Indvielse var noget formløs. Men Forsamlingens store Flertal var af en anden Mening. Paa den havde Brygger Jacobsens jævne, friske Udvikling af Glyptotekets Forhistorie gjort et overordentlig tiltalende Indtryk.

Om selve Glyptoteket kun dette: Det synes for Lægmand et smukt og værdigt hjem for al den Kunst, der er samlet her.

Straks man kommer ind i Forhallen, er Indtrykket festligt. Og dette Indtryk holder sig gennem Salene. Provinsboere, som kommer til København bør ikke forsømme at tilbringe nogle Timer i dette Skønhedstempel, som Brygger Jacobsen har rejst – ikke altid under anerkendende Ord.

København ejer nu to Samlinger, Thorvaldsens Musæum og Glyptoteket, som er egnede til baade at henlede Udlandets Opmærksomhed paa vor Kultur, og at udvikle vor egen Skønhedssans og Kunstglæde. Dette har naturligvis sin store Betydning for et lille Land som vort, og Alfr. Ipsen har set rigtigt, naar han i Kantatens Slutningsvers synger:

kun lidet er vort

Fædreland,

I Dvale laa det længe

Til fremmed Lys vi trænge kan

Til Storhed dybt vi trænge.

Dog hver en Blomst, der gror,

Op af vor egen Jord

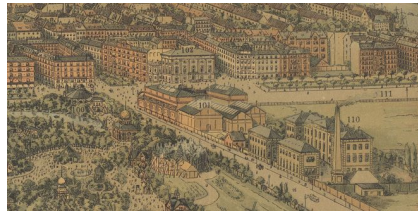
For os er dobbelt kær,

For Vidne, som den bær'

Om Jordens Bæreævne

/Justus

OMTALTE VÆRKER

1897 NCG med midlertidige tilbygninger, udsnit

1897-05-01 CJ taler, udsnit

1897-05-01 CJ taler

